

**Oświadczenie złożone
przez senatora Roberta Dowhana
na 13. posiedzeniu Senatu
w dniu 2 lipca 2020 r.**

Oświadczenie skierowane do wiceprezes Rady Ministrów, minister rozwoju Jadwigi Emilewicz

Jako senator Rzeczypospolitej Polskiej chciałbym odnieść się do odpowiedzi ministerstwa udzielonej mi na oświadczenie w sprawie możliwości zamawiania przez internet i sprzedaży wysyłkowej alkoholu złożone przeze mnie na dziesiątym posiedzeniu Senatu RP.

Doskonale zdaję sobie sprawę, że wszelkie kwestie związane z hurtowym i detalicznym obrotem napojami alkoholowymi reguluje ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Apel małych producentów z branży alkoholowej odnosi się do ewentualnej nowelizacji wspomnianej ustawy oraz przepisów wykonawczych. Propozycja zmian nie podważa ważnego interesu społecznego, w tym w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi. W dalszych punktach zwracam uwagę na to, że propozycja może być korzystna dla społeczeństwa, zarówno pod kątem ochrony zdrowia, wsparcia małych przedsiębiorców, jak i interesu Rzeczypospolitej. W odpowiedzi zwróciła Pani uwagę na dostępność fizyczną. Moim zdaniem należy wziąć pod uwagę także inne aspekty, m.in. przystępność ekonomiczną.

Pierwszym aspektem jest przystępność ekonomiczna oraz kontrola zakupu. W przypadku ewentualnych zakupów na odległość, tzw. sprzedaż przez internet, łączny koszt zakupu produktów byłby zdecydowanie wyższy dla konsumenta ze względu na tzw. minimum logistyczne (większa jednorazowa wielkość zakupu) oraz dodatkowy koszt pakowania i przesyłki. Szacowany koszt tego samego produktu w przypadku piwa czy wina byłby wyższy o 20–50%. Koszt pojedynczego zakupu przekraczałby 80–100 zł, co jest istotną barierą ekonomiczną dla większości nabywców. Dla porównania koszt zakupu jednego opakowania piwa w sklepie stacjonarnym wynosi 2–2,50 zł. Proponowana inicjatywa zakłada, że zakup napojów alkoholowych byłby możliwy wyłącznie dla zarejestrowanych użytkowników, po akceptacji regulaminu sklepu oraz podaniu daty urodzenia. W trakcie dostawy produktów kontrolowane byłyby personalia odbiorcy, a w przypadku podejrzenia o nietrzeźwość dostawca odmówiłby wydania zamówionych produktów.

Drugim istotnym aspektem jest pomoc państwa w znoszeniu barier administracyjnych. Od marca 2020 r. decyzją rządu istotnie ograniczono małym producentom branży alkoholowej możliwość gospodarowania. Dla większości z nich gastronomia, hotele i eventy, zamknięte decyzją administracyjną na długi czas, stanowią od 50% do nawet 100% udziału w obrotach. Większość małych podmiotów z branży znajduje się na krawędzi bankructwa. Tylko dzięki radykalnym decyzjom w zakresie ograniczania kosztów działalności oraz niewielkiej i spóźnionej pomocy państwa firmy te jeszcze działają. Zdejmowanie ograniczeń dało tylko częściową poprawę sytuacji, gdyż poważnej zmianie uległy zachowania społeczne. Sprzedaż we wspomnianych podmiotach jeszcze przez wiele miesięcy nie wróci do stanu wyjściowego. W efekcie dochody budżetowe z tytułu podatku VAT i CIT będą w tym roku znacząco niższe niż planowane oraz niż zeszłoroczne. Proponowana zmiana może częściowo poprawić sytuację ekonomiczną przedsiębiorstw oraz stan budżetu państwa.

Trzecim aspektem jest charakter produktów oferowanych przez małych przedsiębiorców z branży alkoholowej. To dzięki nim rośnie kultura spożycia alkoholu oraz zmienia się model konsumpcji. Stopniowo odchodzi się od konsumpcji tanich produktów w dużych ilościach na rzecz droższych alkoholi konsumowanych w mniejszych ilościach. Dotyczy to zarówno piwa, wina, jak i cięższych alkoholi. Dzięki ich działaniom stopniowo zmienia się także oferta dużych przedsiębiorstw, która wzmacnia opisywany trend.

Czwarty aspekt to struktura własnościowa małych przedsiębiorstw z branży alkoholowej. W znakomitej większości są to mikro i małe przedsiębiorstwa będące własnością obywateli Polski. Zatrudnienie na 1 litr produkcji jest zdecydowanie większe niż w dużych przedsiębiorstwach. Pomoc tej grupie podmiotów jest istotnym zadaniem Ministerstwa Rozwoju.

Mając na uwadze aktualną sytuację gospodarczą oraz znaczące ograniczenie możliwości funkcjonowania wielu przedsiębiorstw, jeszcze raz wnoszę o podjęcie działań zmierzających do wprowadzeniu zmian we wspomnianej ustawie.

Z poważaniem
Robert Dowhan